

Za uspešno delo z otroki še ni dovolj samo strokovna usposobljenost

Dokaj razširjeno mnenje, da je dobra strokovna usposobljenost tudi že zagotovilo za uspešno in plodno delo, verjetno precej zanesljivo velja v mnogih drugih poklicih.

Za sestro, posebej še za tisto, ki dela z otroki, pa je okvir gole strokovne usposobljenosti preozek. Poleg strokovne usposobljenosti se mora znati tudi živeti v otroški svet in imeti do dela z otroki veliko veselja in ljubezni. V pediatriji je objekt dela otrok. Zato je tu vsak zdravstveni delavec hkrati tudi vzgojitelj, prvi pogoj za uspešno delo pa sta globok humanizem in dobro poznavanje otroške psihe.

Za pravilne odnose med sestro in bolnimi varovanci niso potrebni nobeni ukrepi. Osnova so postopki, ki v otroku in starših zbudijo zaupanje. In ravno zaupanje je prva stopnica na poti do spoštovanja in privrženosti.

Preden se sestra odloči za delo z otroki, mora objektivno in samokritično oceniti samo sebe. Otrok ni odrasel bolnik, ki sam opaža spremembe na sebi in si lahko sam pomaga. Otrok je občutljivejši od odraslega in povsem odvisen od dobre volje osebe, ki ga neguje. Čustveno je zelo navezan na svoje starše in ga ločitev od njih in od doma čustveno močno prizadene. Posledica neustrezne hospitalizacije lahko prizadene celo njegov osebni razvoj. Zato naj mu sestra čimbolj olajša bivanje v ustanovi in mu kolikor le mogoče nadomesti toplo domače okolje in mater.

Nežnosti in ljubezni ni pri negi otrok nikoli preveč; tega naj sestra pri svojem delu nikoli ne pozabi. V preobilici dela se rado zgodi, da začnemo včasih naloge izpolnjevati avtomatično. Toda otrok ne sme čutiti, da sestra zanj nima časa, da je breme, ki so ji ga naložili, zanjo pretežko, da je utrujena in včasih že komaj stoji na razbolelih nogah. Otrok ni tega kriv! Zato naj ima kljub slabi volji in utrujenosti zanj prijazen nasmeh in prisrčno besedo!

In naj bo kdaj še tako težko, vedno naj bo z malimi nemirneži, s temi večno radovednimi »raziskovalci« ali pa čmerikavimi in slabovoljnimi razvajenčki enako potrpežljiva. Do vseh naj bo strogo pravična! Ne smejo je zapeljati simpatije ali antipatije do posameznih varovancev. Otroci zelo dobro opazujejo in hitro začutijo slučajne razlike, ki jih dela sestra. Zlasti pa drobno otroško osebnost zelo prizadene krivica. Zato naj raje varčuje z grajo in naj bo radodarnejša s pohvalami! Vsako najmanjše priznanje otroku veliko pomeni.

Sestra naj posveti otrokom čimveč prostih trenutkov! Vživi naj se v njihov mali svet, pridruži naj se njihovim igri; naj se z njimi zaupno pogovori. Tako bo zvedela marsikaj, česar bi ji drugače nikoli ne povedali. Ob igri bo opazila marsikatero podrobnost, kar bo koristilo zdravniku pri anamnezi. Majhen otrok ne zna ali tudi ne more povedati, kaj ga boli. Zato mora imeti sestra izostren dar opazovanja. Sama mora opaziti na otroku sleherno spremembo, jo analizirati in iz nje sklepati...

Na posebne terapevtske in diagnostične posege mora sestra otroka posebej pripraviti. Otrok živi ves v sedanosti, zato ga obvesti o predvidenem posegu neposredno pred tem. Kako naj mu pove in koliko, je odvisno od otrokove starosti. Za sodelovanje pri posegu lahko obljubi manjšemu otroku tudi kakšno majhno

nagrado, toda le takšno, ki mu jo zares lahko da, in to neposredno po posegu. Izogiba naj se pa obljub, ki jih ne more izpolniti!

Pri večjem otroku nam to navadno že uspe, če apeliramo na njegov pogum.

Pubertetniki imajo seveda že drugačne zahteve kakor majhni otroci; čeprav so deloma še vedno otroci, si močno želijo posnemati odrasle, predvsem pa si želijo, da ravnamo z njimi kakor z odraslimi. Zato tudi jih tako zelo prizadene kakršnokoli podcenjevanje v tem pogledu. In kolikokrat pozabljamo na vse to!

Ločitev otroka od staršev pa ne prizadene samo otroka, temveč tudi starše, posebno še otrokovo mater. Zato mora sestra pomirjevalno vplivati tudi na otrokove starše. Naj se z njimi vpričo otroka mirno pogovori in jih potolaži. Če otrok opazi, da je mati pomirjena in da zaupa sestri, ji bo zaupal tudi sam in se počutil pri njej varnega. V razgovoru s starši naj bo naravna, neprisiljena, polna razumevanja in takta.

In kako naj končam?

Dobro ali slabo počutje otroka v kaki zdravstveni ustanovi je v veliki meri odvisno od vsebine in načina dela medicinske sestre. Ta mora vedno imeti pred očmi, da želimo vrniti staršem in družbi ne le telesno, temveč tudi duševno zdravje otroka!

Olga Djonlagić,

inštruktorica za nego otroka
na medicinski srednji šoli v Mariboru

Sprehod po Etiopiji

Med. s. Mira Fridgar

Kar v zadregi sem, če pomislim, kako naj na skopih nekaj straneh prikažem obsežno deželo vzhodne Afrike — Etiopijo. Po svoje zanimivo je že, ko vam med drugim postrežejo tudi z razglednicami raznih motivov, na njih pa piše: »Dežela, kjer sije sonce trinajst mesecev«. To je v nekem smislu res, saj se celo v dnevih največjega dežja za kako uro pokaže sonce. Drži tudi, da šteje leto v Etiopiji trinajst mesecev, ker uporabljajo drugačen koledar kakor drugod po svetu. No, trinajsti mesec je vsekakor najkrajši, saj šteje le pet ali šest dni, vsi drugi pa imajo po trideset dni.

Etiopija je obsežna dežela, vsaj petkrat tolikšna kot Jugoslavija. Približno dve tretjini ležita na gorskem višavju, ena tretjina pa se spušča k morju. Na tem velikem področju živi okoli 20 milijonov ljudi.

Podnebje je zelo različno. Zaradi bližine ekvatorja je prijetno toplo tudi na višavskih področjih, kjer je klima podobna naši v mesecu maju, kadar je ta topel in sončen. V nižjih predelih pa je seveda zelo toplo in doseže temperatura tudi do 50 stopinj C.

Etiopski narod sestavljajo nešteta plemena, ki govorijo različna narečja in se med seboj razumejo le malo ali pa sploh ne. Uradni jezik je amharski. To je me-